

NASK

RYNEK NAZW DOMENY .PL

RAPORT

2020

Wstęp

Roman Malinowski
Dyrektor
ds. Rejestru Domen Internetowych

Szanowni Państwo,

za nami rok 2020, w którym pandemia COVID-19 globalnie wyznaczyła ramy pracy i funkcjonowania milionów ludzi oraz poniekąd narzuciła potrzebę intensywnego korzystania z możliwości Internetu. Dla wielu europejskich rejestrów domen ccTLD (domen krajowych najwyższego poziomu) ubiegły rok oznaczał przejście na pracę w modelu „home office” oraz zmianę na online formuły spotkań i konferencji. W Warszawie pod koniec lutego 2020 roku, a zatem w ostatniej chwili przed zawieszeniem ruchu granicznego, Rejestr domen .pl był gospodarzem 49th CENTR Administrative workshop, sesji organizowanej przez CENTR (ang. Council of European National Top-Level Domain Registries) z udziałem rejestrów europejskich. W kolejnych miesiącach pracownicy pol-

skiego Rejestru już wyłącznie zdalnie brali udział w wydarzeniach CENTR poświęconych zagadnieniom technicznym, w tym tematyce bezpieczeństwa domen internetowych oraz współpracy z rejestratorami.

W COVID-owym 2020 roku wiele rejestrów europejskich odnotowało większe zainteresowanie usługami rejestracji i odnowienia nazw domen internetowych. W Rejestrze domen .pl rok ten zakończył się liczbą 2 473 487 nazw aktywnych w DNS, czyli o niewiele ponad 40 tysięcy mniej niż na koniec 2019 roku, a przyrost roczny wyniósł -1,59%. Warto zatem zauważyć, że w porównaniu z danymi na koniec 2019 roku, kiedy wyniósł on -3,21%, nastąpiło wyhamowanie tendencji spadkowej. Liczba abonentów wzrosła o ponad 22,5 tys. i na koniec 2020 roku wyniosła 1 095 122. Wzrost liczby abonentów

nie przełożył się jednak na wzrost ani utrzymanie poziomu rejestracji w porównaniu z danymi na koniec 2019 roku. Liczba nowych rejestracji w 2020 roku wyniosła 743 659 nazw i była niższa o 70 761 w porównaniu z poprzednim rokiem. Średnio dziennie w 2020 roku zarejestrowano trochę ponad 2 tysiące nazw. Najlepszy pod tym względem był kwiecień, kiedy średnio dziennie zarejestrowano 2 369 nazw. W omawianym roku zaobserwowane zostało większe zainteresowanie abonentów przedłużaniem domen na kolejny okres rozliczeniowy. Na koniec grudnia 2020 roku wskaźnik odnowień wyniósł 68,82%. Warto podkreślić, że w każdym kolejnym kwartale procent odnawianych nazw domen .pl był wyższy i już na koniec trzeciego kwartału wskaźnik osiągnął 67,13%, czyli najwyższy poziom od początku 2009 roku.

Wstęp

Pod koniec grudnia 2020 roku na stronie internetowej www.dns.pl udostępnione zostały nowe statystyki, w tym także zawierające informacje na temat liczby odnowionych nazw domeny .pl oraz liczby nazw domeny .pl uwolnionych z powodu braku odnowienia.

2020 był również rokiem rosnącej świadomości nadużyć i przestępstw z wykorzystaniem Internetu, w tym domen internetowych. Wiele rejestrów ccTLD rozwinęło i uaktywniło usługi podnoszące poziom bezpieczeństwa domen internetowych. Miniony rok był bardzo istotny dla infrastruktury DNSSEC Rejestru domeny .pl z uwagi na przeprowadzone modernizacje, które przyczyniły się do kilkukrotnego skrócenia czasu podpisywania stref. Na koniec 2020 roku możliwość zabezpieczenia domeny protokołem DNSSEC oferowało

34 spośród 215 rejestratorów współpracujących z NASK w ramach Programu Partnerskiego.

Pod koniec marca minął rok od wprowadzenia przez NASK usługi .pl Registry Lock, pozwalającej abonentom na dodatkowe zabezpieczenie swoich domen poprzez zablokowanie aktualnych danych jej dotyczących. Aktywacja .pl Registry Lock uniemożliwia np. nieautoryzowaną zmianę delegacji domeny lub zmianę abonenta. Na koniec 2020 roku usługę tę obsługiwało 27 Partnerów NASK.

Zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami oraz z uwagi na rosnącą liczbę cyberzagrożeń, NASK przeciwdziałał nielegalnym lub nieuczciwym praktykom z wykorzystaniem nazw w domenie .pl. Stwierdzone w 2020 roku nadużycia dotyczyły przede wszyst-

kim wykorzystywania domen do wyłudzenia danych, tzw. phishingu. W niniejszym raporcie znajdą Państwo więcej informacji na temat działań podejmowanych w tym zakresie przez NASK.

Zapraszam do zapoznania się z raportem przedstawiającym 2020 rok z perspektywy Rejestru domeny .pl.

Spis treści

2020 w Rejestrze domeny .pl Fakty i liczby	str. 5	Lokalizacja abonentów domeny .pl	str. 10	Odnowione domeny na kolejny okres rozliczeniowy	str. 17
Liczba nazw utrzymywanych w domenie .pl	str. 6	Dynamika stref domeny .pl	str. 11	Liczba nieodnowionych nazw domeny .pl	str. 18
Liczba rejestracji nazw domeny .pl	str. 7	Struktura nazw domeny .pl	str. 13	Liczba usuniętych nazw domeny .pl	str. 19
Ranking krajowych rejestrów domen z obszaru UE	str. 8	Przeciwdziałania nadużyciom z wykorzystaniem nazw w domenie .pl	str. 14	Whois statystyki zapytań	str. 20
Liczba abonentów nazw domeny .pl	str. 9	DNSSEC - liczba zabezpieczonych nazw w domenie .pl	str. 16	Podział rynku nazw domeny .pl	str. 21

2020 w Rejestrze domeny .pl

Fakty i liczby

Prawie
744 tys.
nowych nazw

Prawie
1,1 mln
abonentów

35,5%
abonentów
to osoby fizyczne

64,5%
abonentów
to organizacje

Na jednego abonenta
przypadało
2,26
nazwy

Ponad
2,47 mln
aktywnych nazw
w domenie .pl

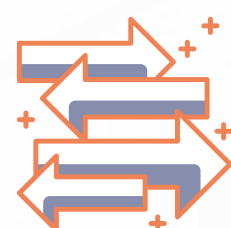
215
Partnerów
Rejestru
domeny .pl

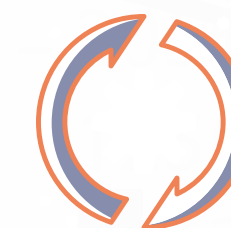
Ponad
405 tys.
nazw zabezpieczonych
DNSSEC

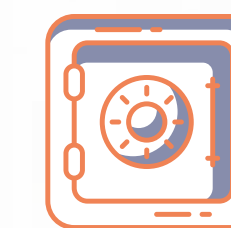
Ponad
2 tys.
nowych rejestracji
dziennie

Ponad
115 tys.
transferów

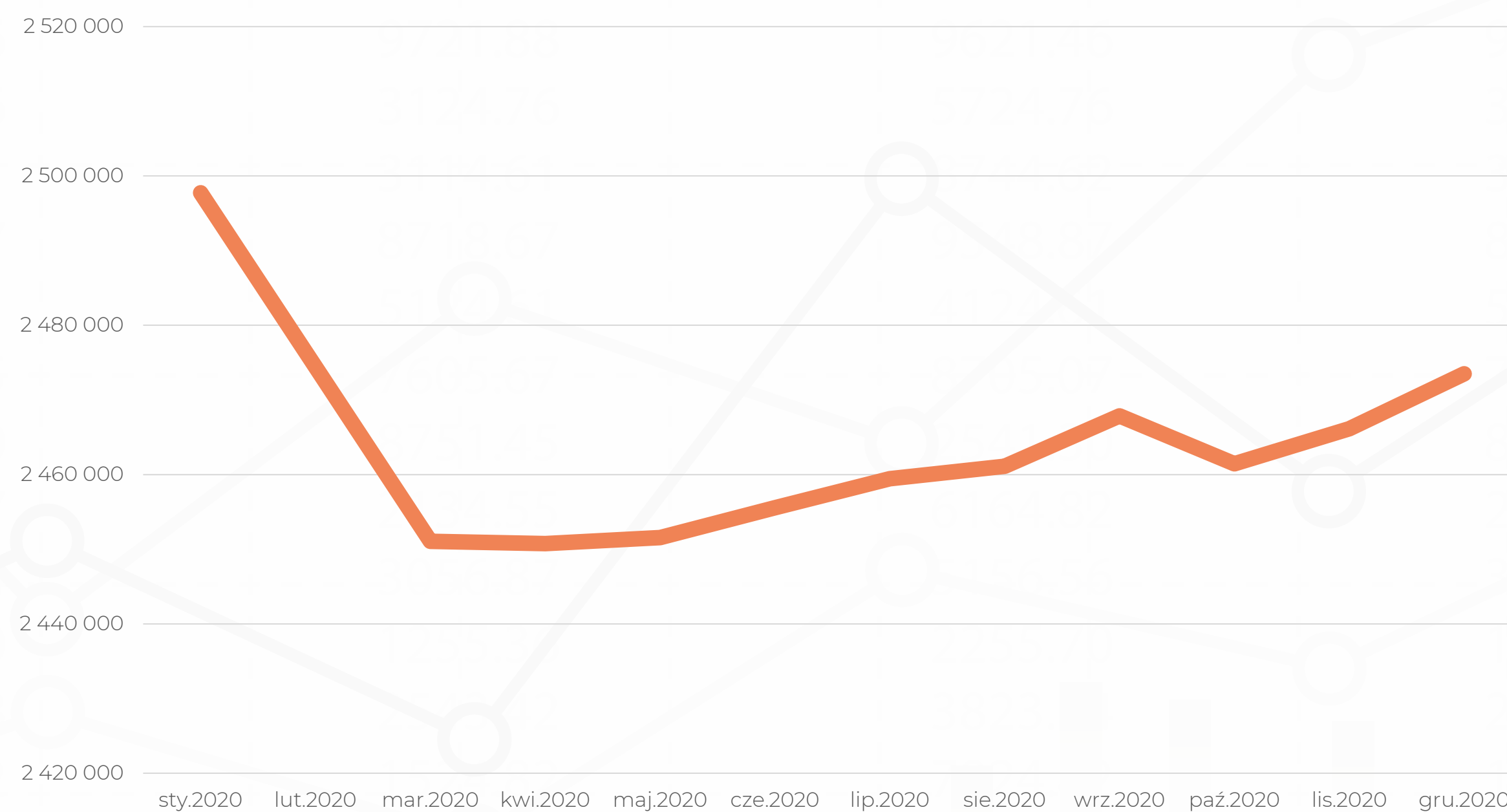

Ponad
1,7 mln
odnowionych
nazw

42
domeny
zabezpieczone
.pl Registry Lock

Liczba nazw utrzymywanych w domenie .pl

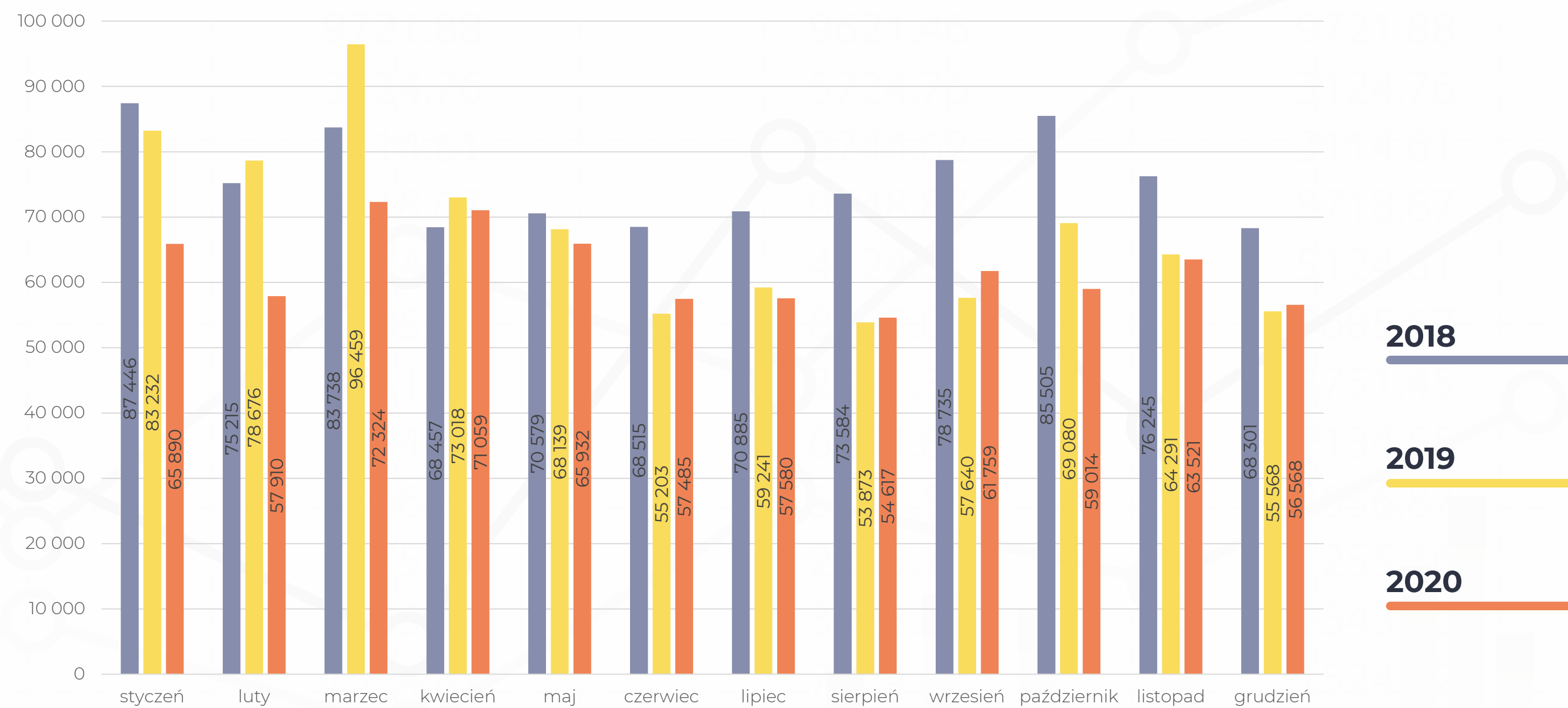
2 497 744
liczba nazw na początku 2020

2 473 487
liczba nazw na końcu 2020

Copyright by NASK

Liczba rejestracji nazw domeny .pl

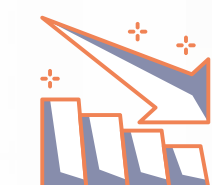
Copyright by NASK

745 679
rejestracji w 2020

04.11.2020 **3 443**
największa
liczba rejestracji

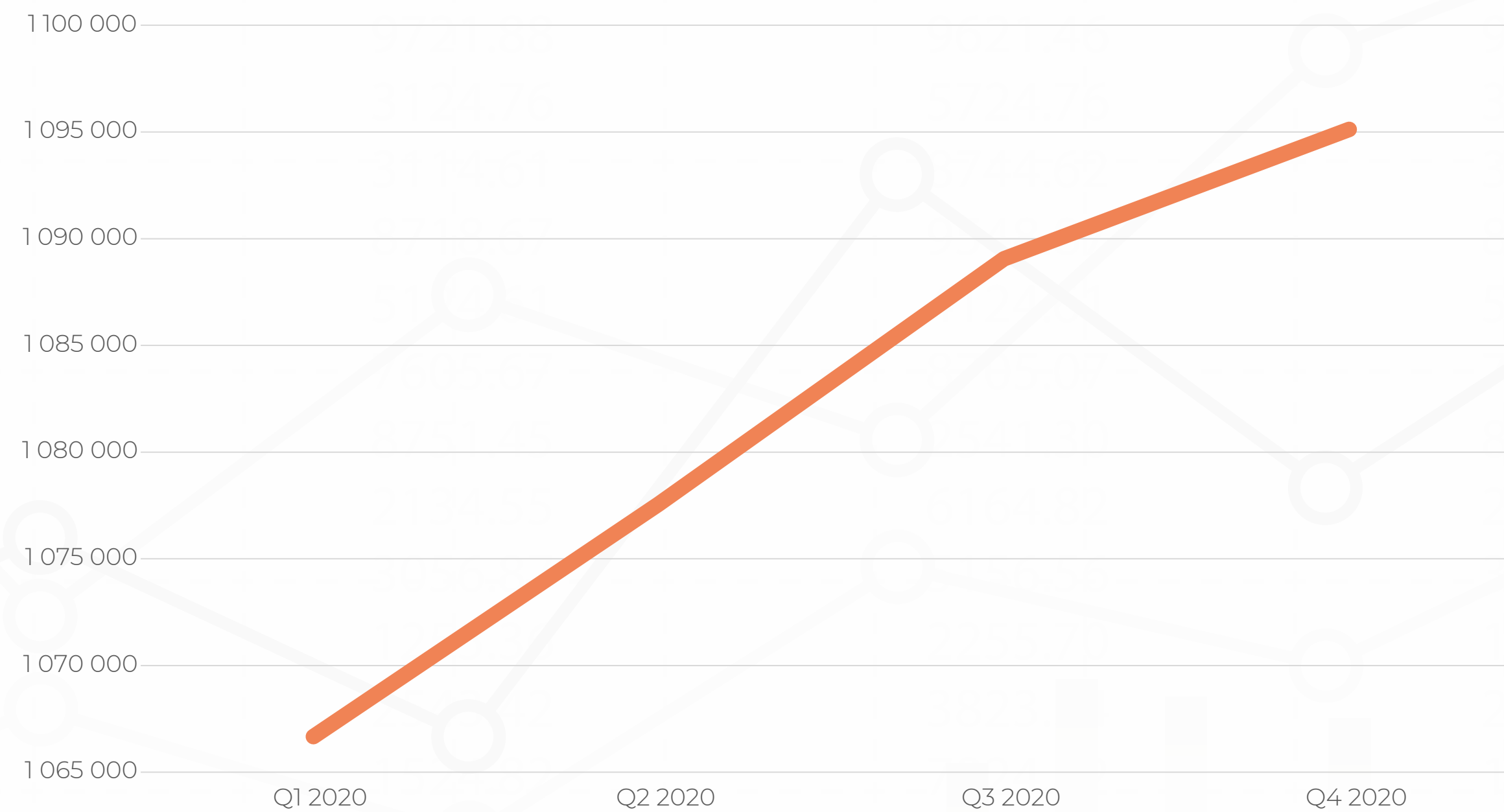
25.12.2020 **744**
najmniejsza
liczba rejestracji

Ranking krajowych rejestrów domen z obszaru UE

	Niemcy	.de	16 699 533		Polska	.pl	2 473 487
	Wielka Brytania	.uk	10 851 380		Hiszpania	.es	1 966 673
	Holandia	.nl	6 110 098		Belgia	.be	1 697 360
	Francja	.fr	3 669 284		Szwecja	.se	1 588 850
	Włochy	.it	3 374 790		Czechy	.cz	1 370 707

Copyright by NASK

Liczba abonentów nazw domeny .pl

1 072 587

abonentów na początku 2020

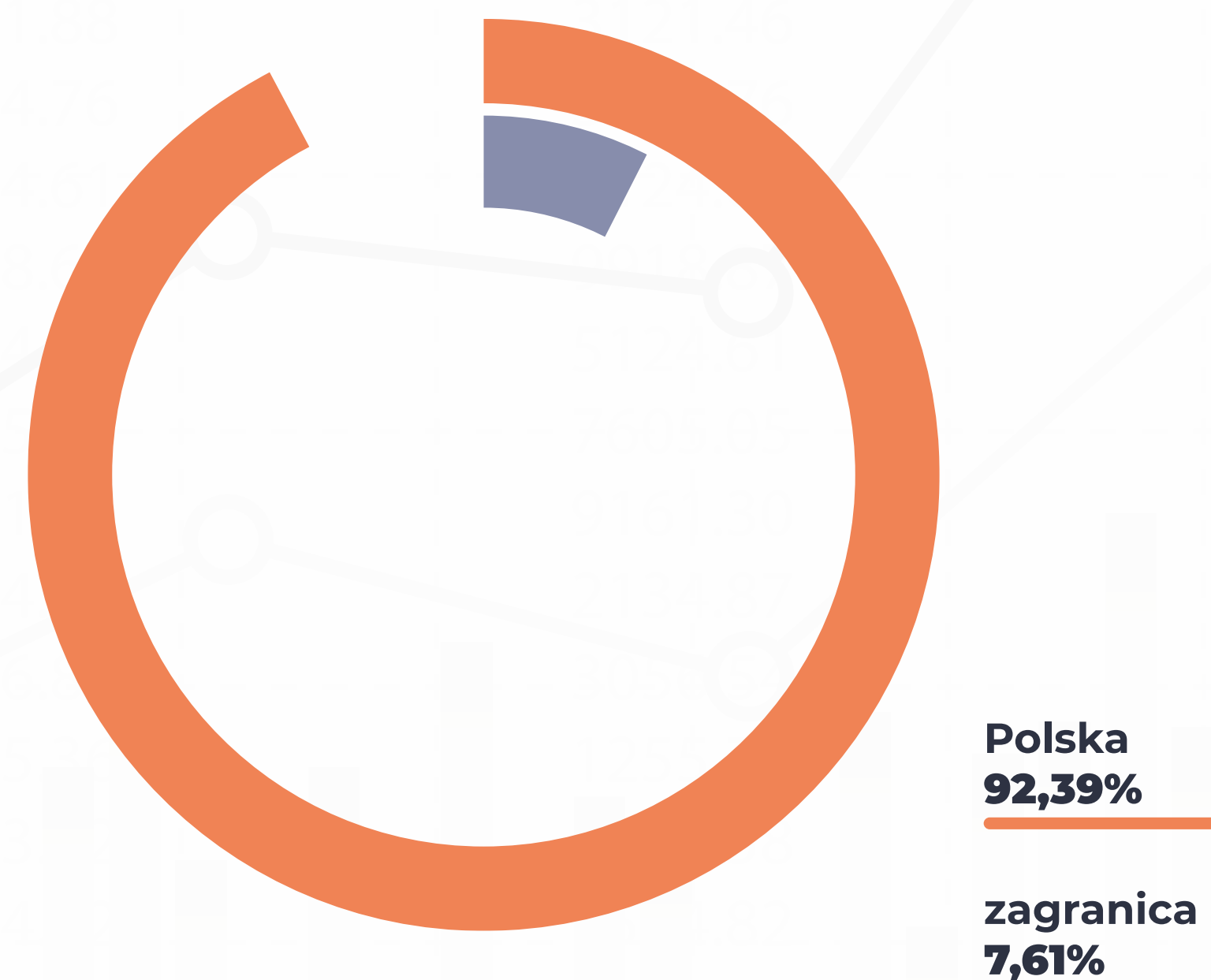
1 095 122

abonentów na końcu 2020

Copyright by NASK

Lokalizacja abonentów domeny .pl

mazowieckie	567 938	24,89%	zachodniopomorskie	85 533	3,75%
śląskie	257 092	11,27%	podkarpackie	81 163	3,56%
wielkopolskie	227 321	9,96%	lubelskie	70 189	3,08%
małopolskie	225 911	9,90%	warmińsko-mazurskie	49 212	2,16%
dolnośląskie	192 332	8,43%	świętokrzyskie	48 638	2,13%
pomorskie	142 362	6,24%	podlaskie	46 866	2,05%
łódzkie	117 063	5,13%	lubuskie	41 929	1,84%
kujawsko-pomorskie	86 670	3,80%	opolskie	41 339	1,81%

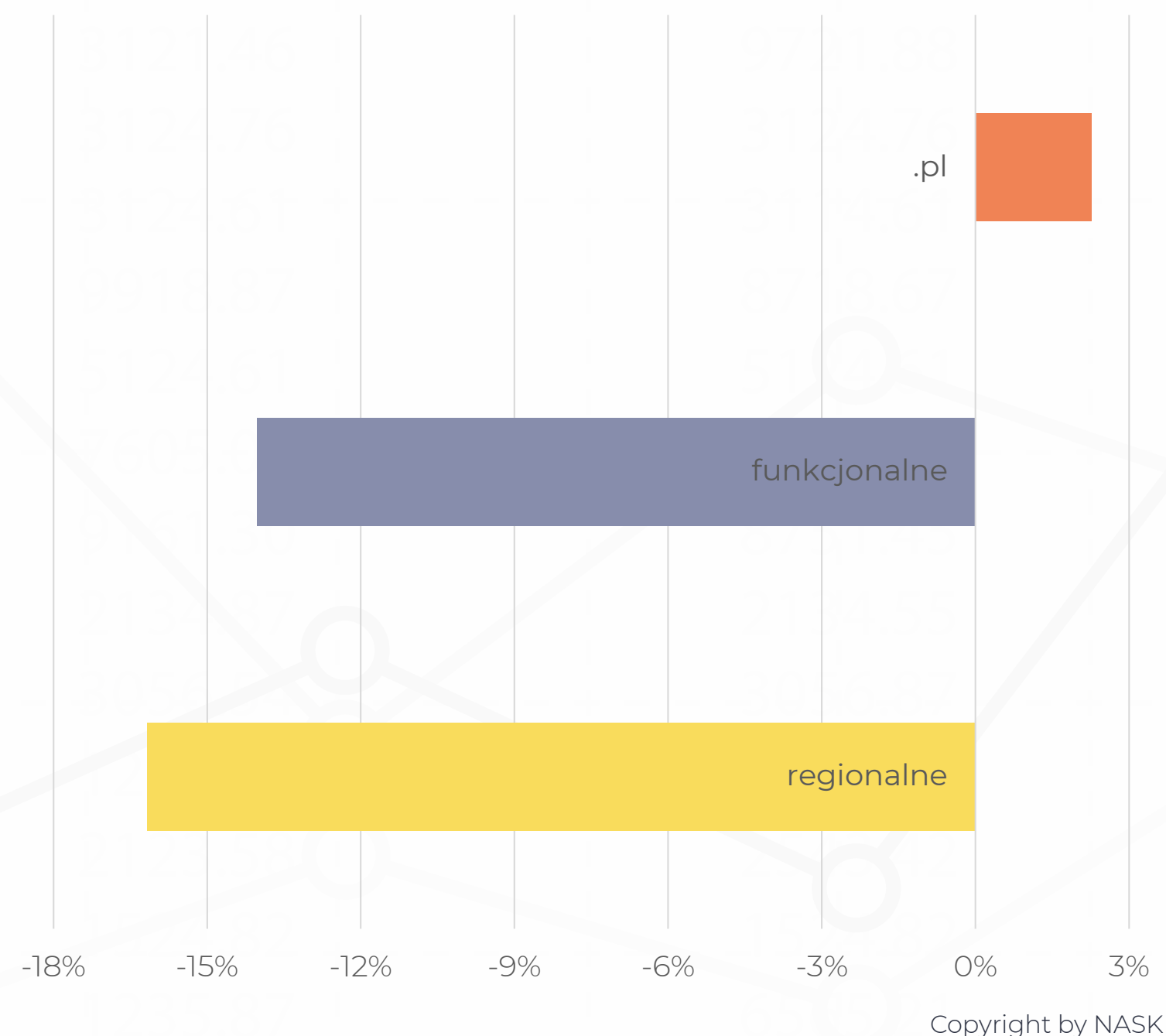

Copyright by NASK

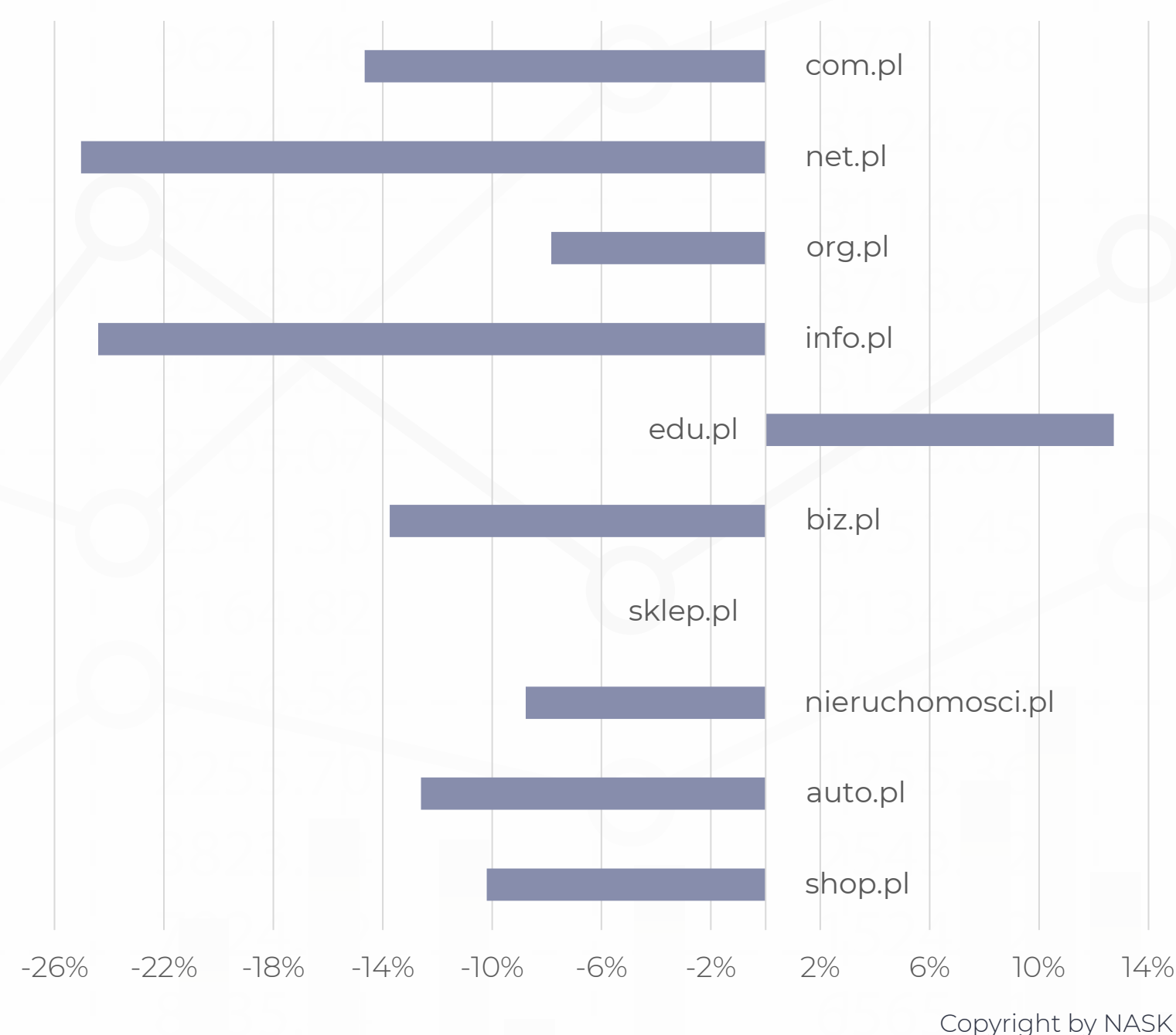
Copyright by NASK

Dynamika stref domeny .pl

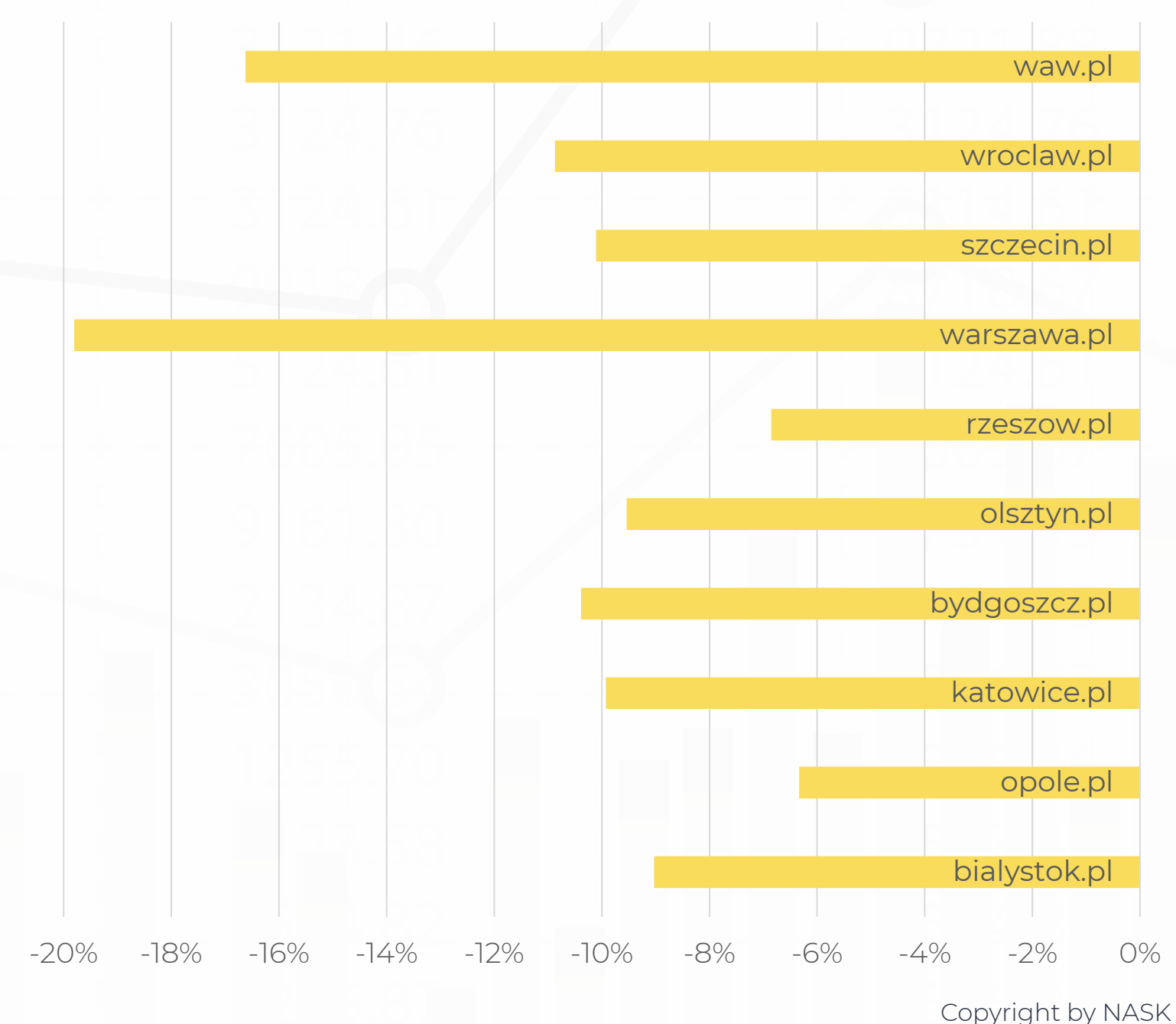
Dynamika stref domeny .pl (rok do roku)

Dynamika domen funkcjonalnych z największą liczbą nazw (rok do roku)

Dynamika domen regionalnych z największą liczbą nazw (rok do roku)

Dynamika stref domen .pl

Największy wzrost
wśród domen funkcjonalnych

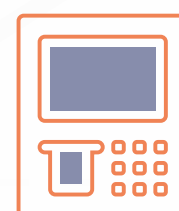
rel.pl
+1 154,39%

Największy wzrost
wśród domen regionalnych

sejny.pl
+15,88%

Największy spadek
wśród domen funkcjonalnych

atm.pl
- 30,51%

Największy spadek
wśród domen regionalnych

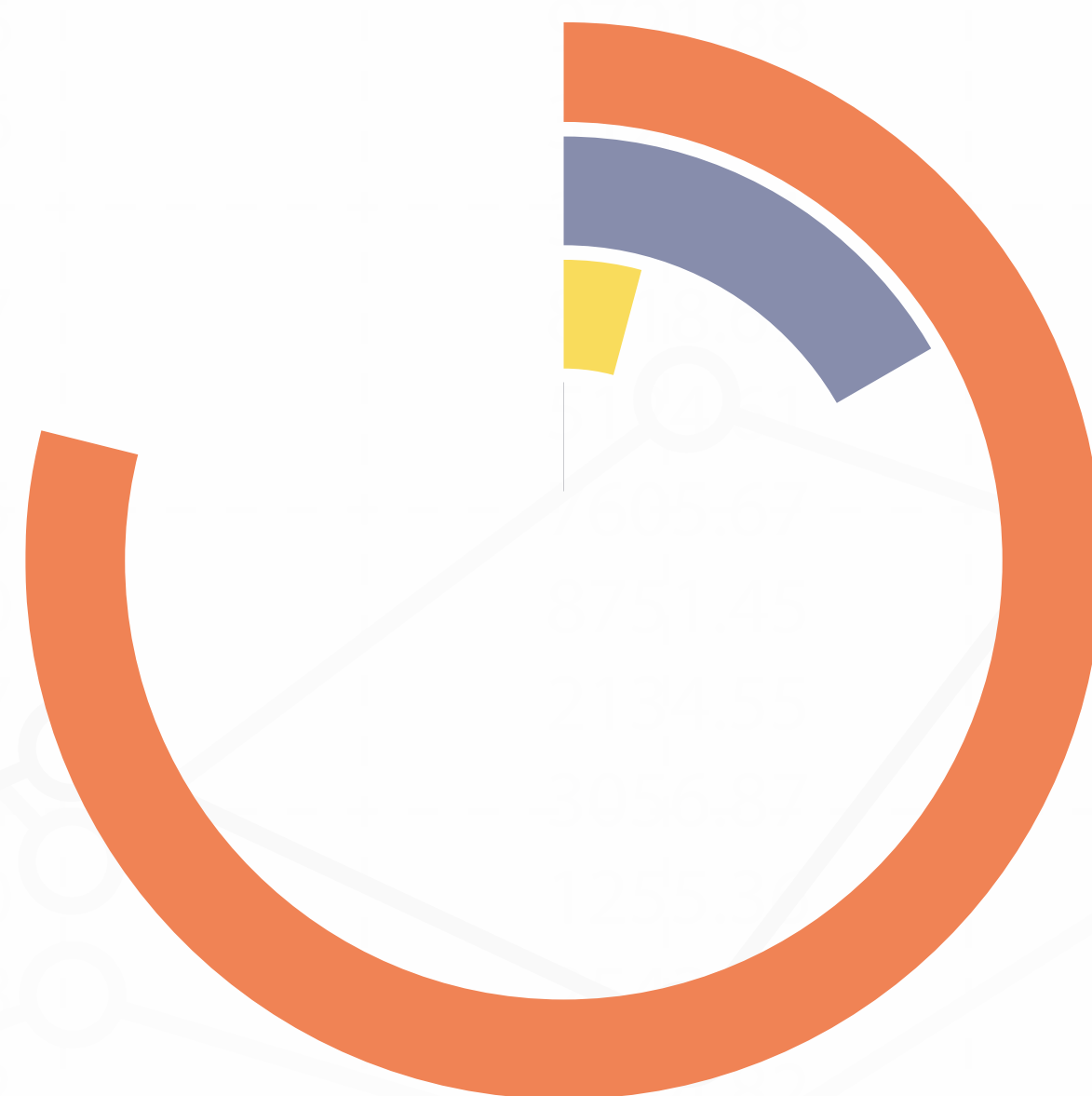

konuskowola.pl
- 59,40%

Copyright by NASK

Struktura nazw domeny .pl

Znaki w nazwach domeny .pl, 2020

litery
78,94%

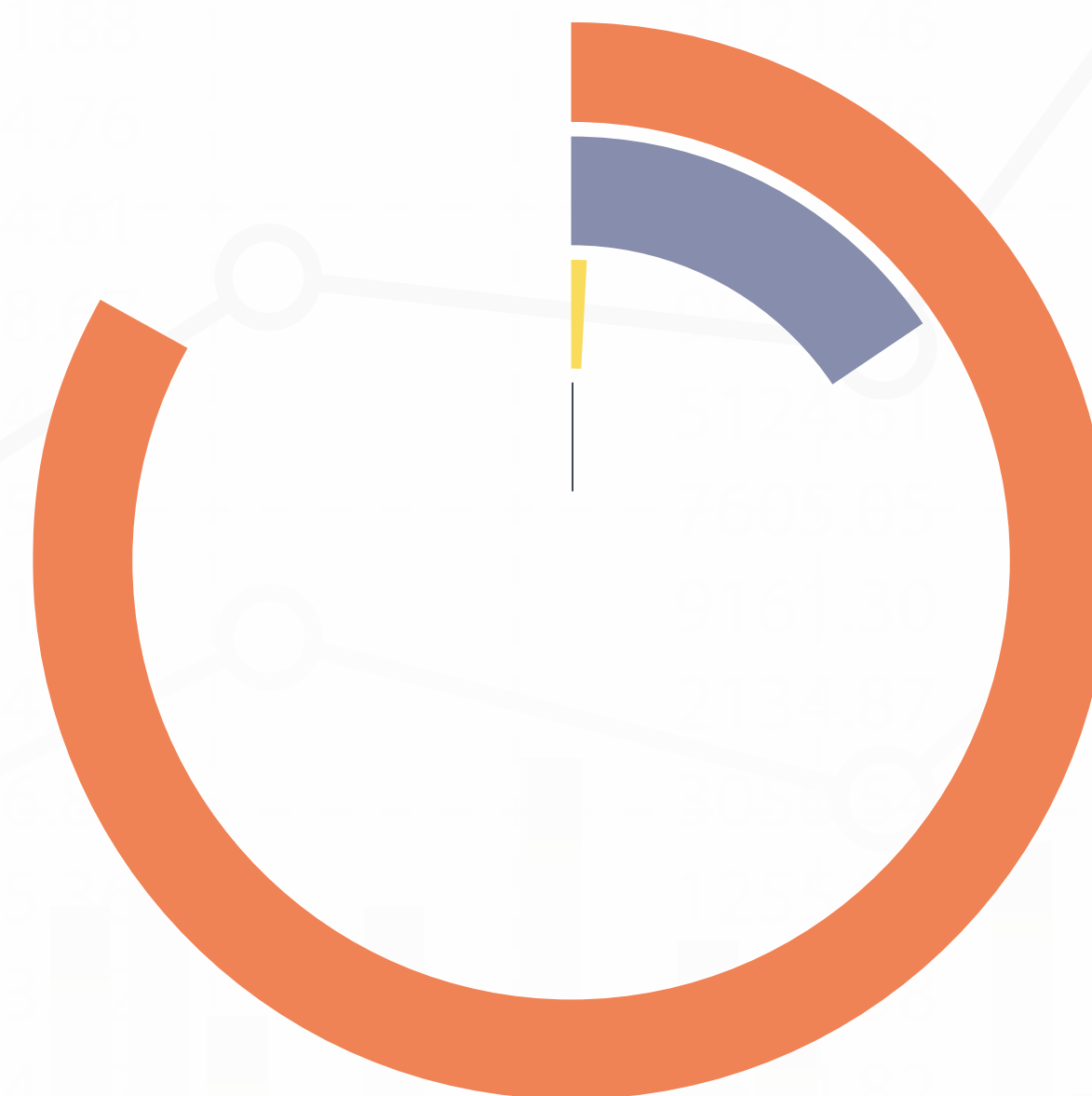
myślniki oraz litery lub cyfry
16,73%

litery i cyfry
4,24%

cyfry
0,09%

Copyright by NASK

Liczba członów w nazwach domeny .pl, 2020

nazwy jednoczłonowe
83,24%

nazwy dwuczłonowe
15,61%

nazwy trzyczłonowe
0,98%

nazwy czteroczłonowe
0,17%

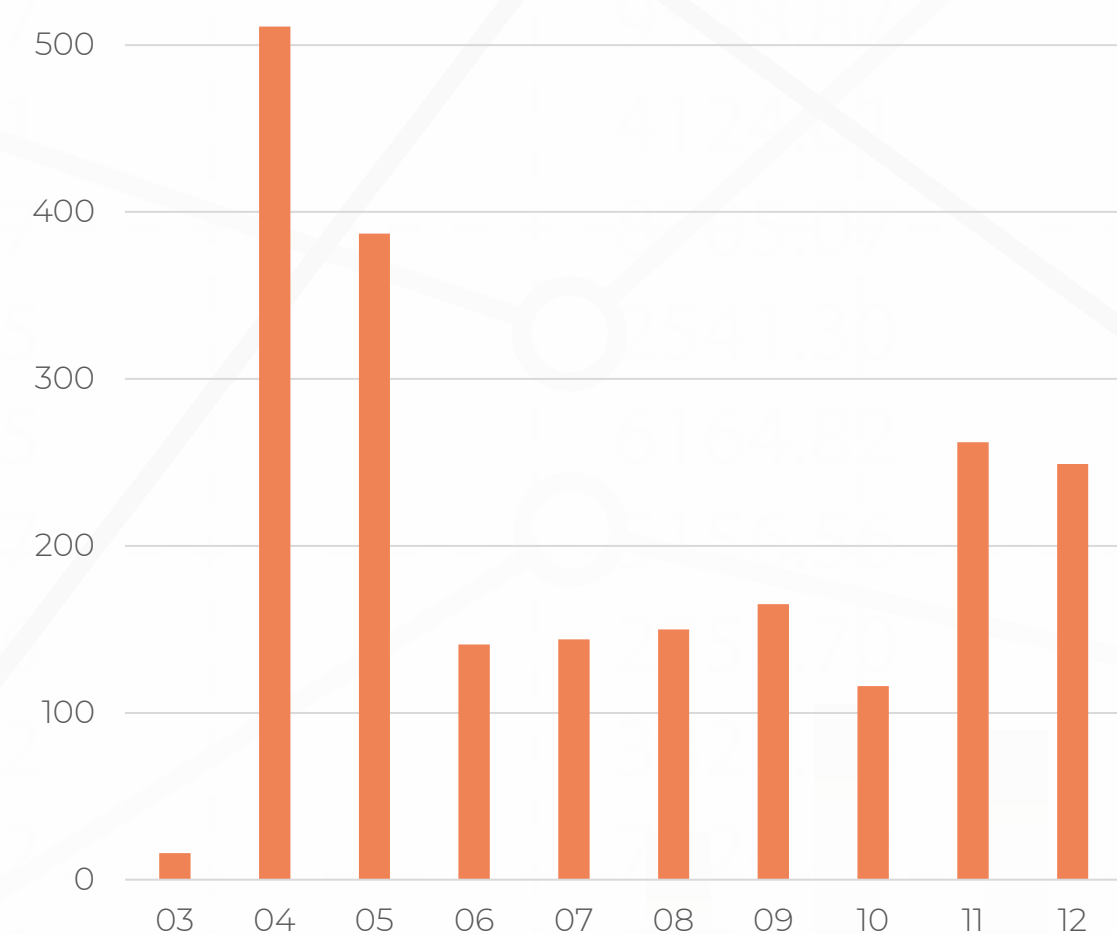
Copyright by NASK

Przeciwdziałania nadużyciom z wykorzystaniem nazw w domenie .pl

Lista ostrzeżeń przed niebezpiecznymi stronami

Impulsem do wspólnych działań NASK i Ministerstwa Cyfryzacji, we współpracy z UKE oraz z operatorami telekomunikacyjnymi, był znaczący wzrost (od początku pandemii) liczby wyłudzeń danych w związku z zamieszczonymi w Internecie treściami dotyczącymi koronawirusa. Opublikowana na stronie zespołu CERT Polska lista ostrzeżeń zawierała wykaz stron wyłudzających dane osobowe oraz dane uwierzytelniające do kont bankowych i serwisów społecznościowych. Lista powstawała na podstawie zgłoszeń podejrzanych nazw domen lub stron internetowych, a każde zgłoszenie weryfikowane było przez ekspertów CERT Polska. Od marca 2020 roku, w rezultacie przeprowadzonych przez ten zespół analiz dotyczących naruszeń, na listę ostrzeżeń wpisanych zostało 2141 adresów w różnych domenach, w tym również w domenie krajowej .pl.

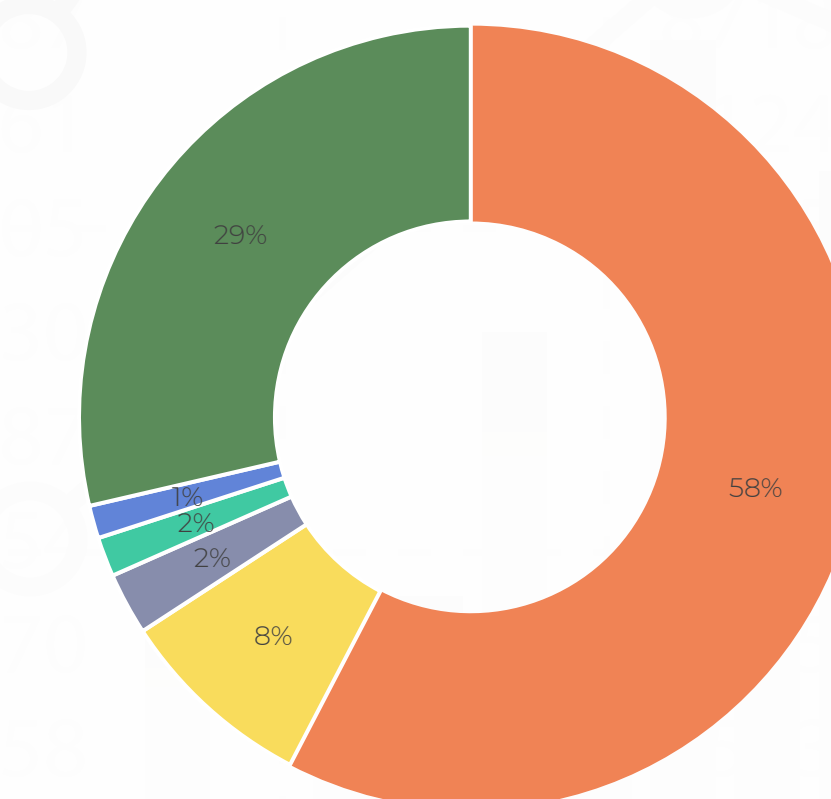
Liczba stron dodanych na listę ostrzeżeń CERT Polska, 2020

Copyright by NASK

W 2020 roku aż 58% domen dodanych do listy ostrzeżeń CERT Polska powiązanych było z fałszywymi panelami logowania do portalu Facebook. Wiele zgłoszeń dotyczyło też fałszywych bramek płatności elektronicznej i innych fałszywych stron, czyli schematu działania stwarzającego dla użytkowników Internetu zagrożenie wyłudzenia danych osobowych i danych uwierzytelniających do kont bankowych. Analizy zespołu CERT w zakresie identyfikowania stron niebezpiecznych oraz prowadzenie listy ostrzeżeń znalazły się wśród zadań NASK do kontynuacji w kolejnych miesiącach.

Powiązania stron dodanych do listy ostrzeżeń CERT Polska, 2020

Facebook Olx Payu Dotpay Allegro inne

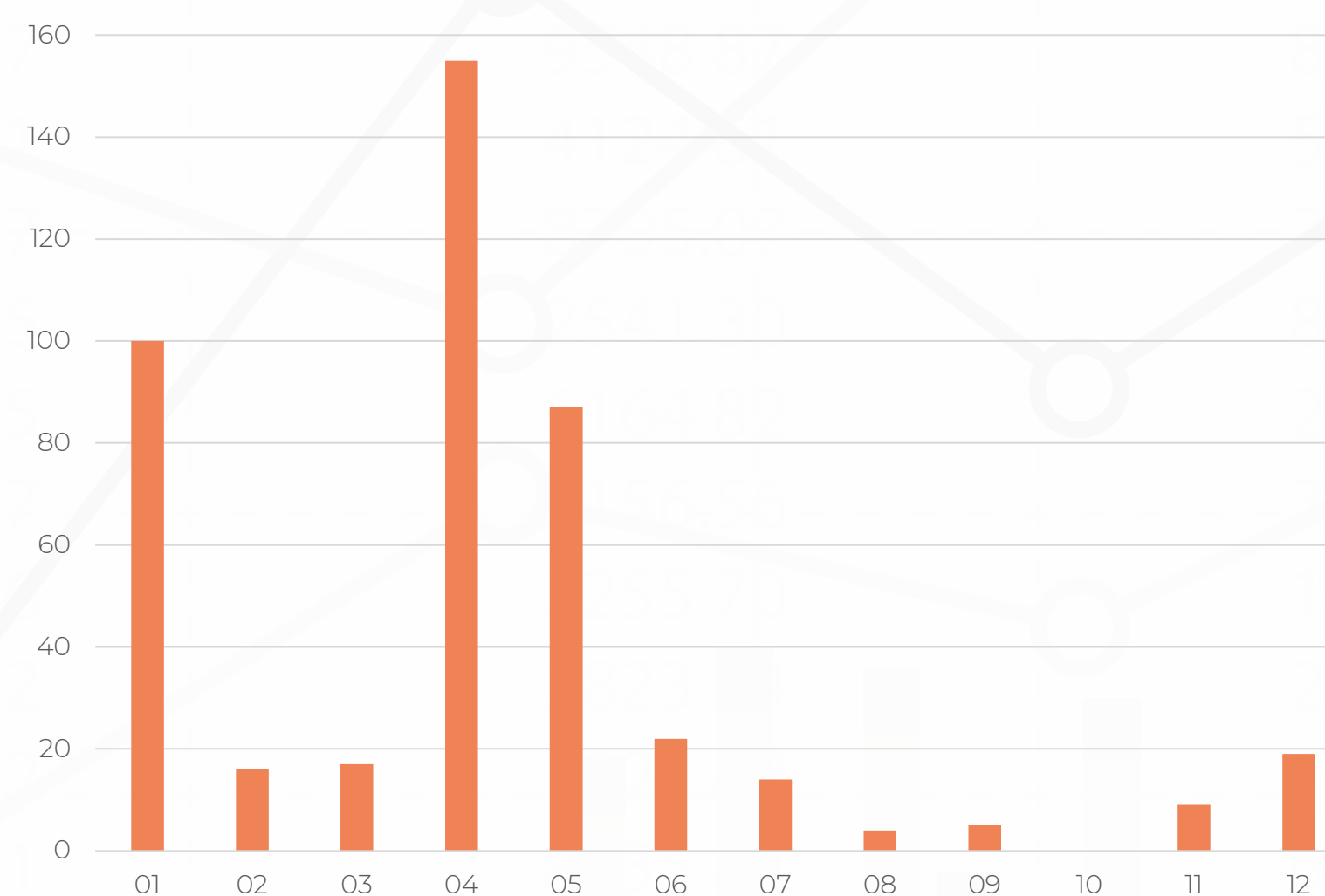
Copyright by NASK

Przeciwdziałania nadużyciom z wykorzystaniem nazw w domenie .pl

Blokady nazw domen w Rejestrze domeny .pl

W 2020 roku NASK zablokował 448 nazw domen .pl. Najwięcej - aż 155 - zablokowano w kwietniu, natomiast w październiku nie została zablokowana żadna nazwa. Aktywność cyberprzestępców na początku pandemii była wyraźnie zintensyfikowana; na podobne zagrożenia zwracały uwagę również inne rejestry domen krajowych zrzeszone w CENTR.

Zablokowane domeny w 2020

Opracowano we współpracy z Zespołem CERT

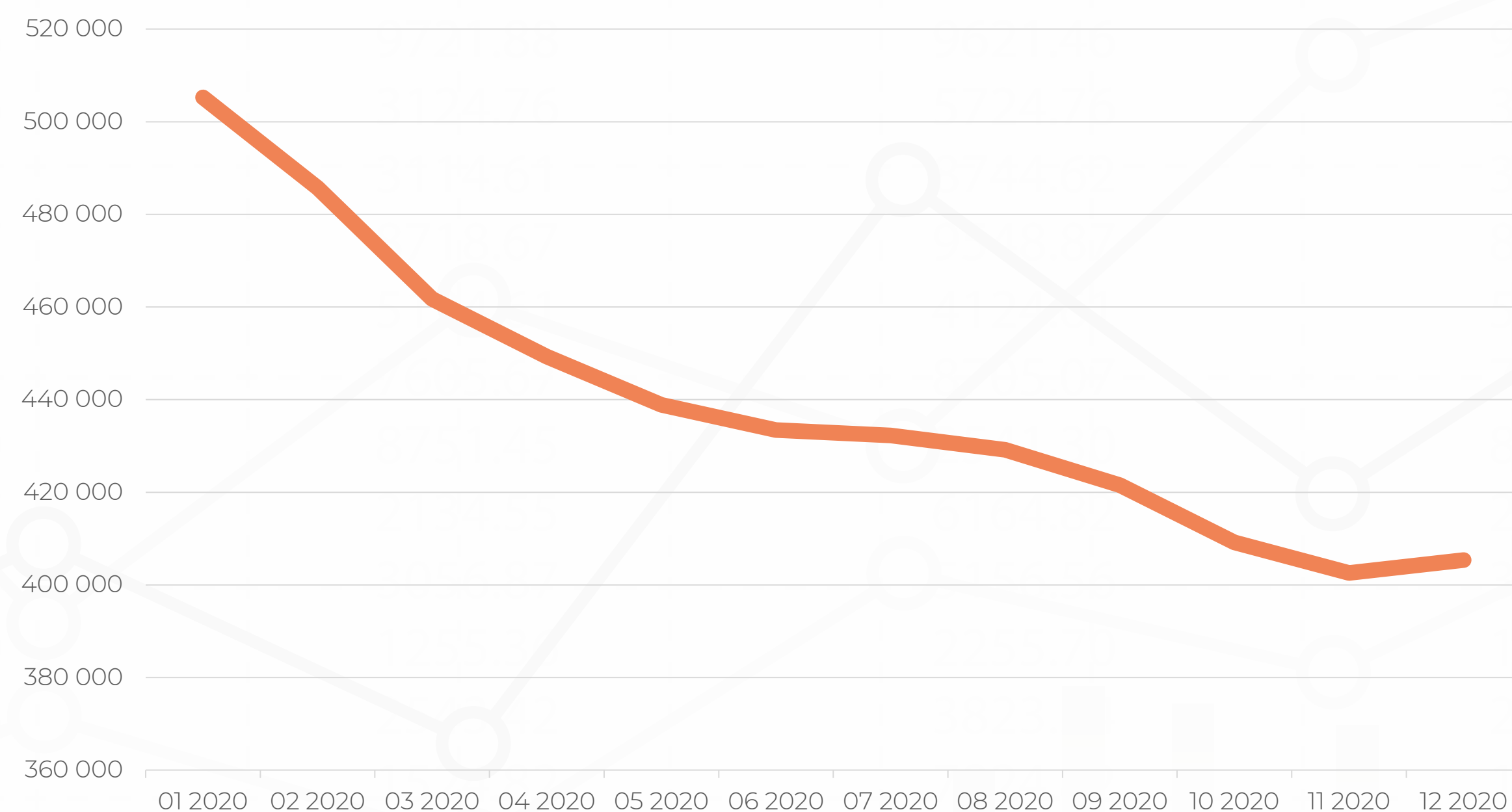
Copyright by NASK

Większość stwierdzonych naruszeń dotyczyła wycieków poufnych danych przez strony phishingowe, z czego prawie 6 na 10 zablokowanych w 2020 roku nazw w domenie .pl powiązanych było z fałszywymi panelami logowania do serwisu społecznościowego Facebook. Pozostałe nadużycia z wykorzystaniem nazw w domenie .pl dotyczyły m.in. użycia ich przez cyberprzestępców do fałszywych bramek płatności elektronicznej czy prowadzenia kampanii ze szkodliwym oprogramowaniem.

Warto przypomnieć, że zablokowanie nazwy w domenie .pl - realizowane w postaci wstrzymania delegacji danej nazwy do systemu DNS przez techniczne przypisanie jej odpowiedniego statusu - to działanie, które Rejestr może odwrócić w każdym czasie do końca okresu rozliczeniowego. Zablokowanie nazwy nie pozbawia abonenta praw do domeny. Zgodnie z Polityką Rejestru domeny .pl dotyczącą przeciwdziałania nadużyciom z wykorzystaniem nazw w domenie .pl, abonentowi nazwy domeny .pl, wobec którego podjęte zostały działania opisane powyżej, przysługuje możliwość odwołania w terminie 14 dni od dnia podjęcia przez Rejestr tych czynności. W 2020 roku nie wpłynęło żadne odwołanie w odniesieniu do zablokowanych przez NASK domen.

DNSSEC - liczba zabezpieczonych nazw w domenie .pl

Liczba nazw domeny .pl zabezpieczonych DNSSEC

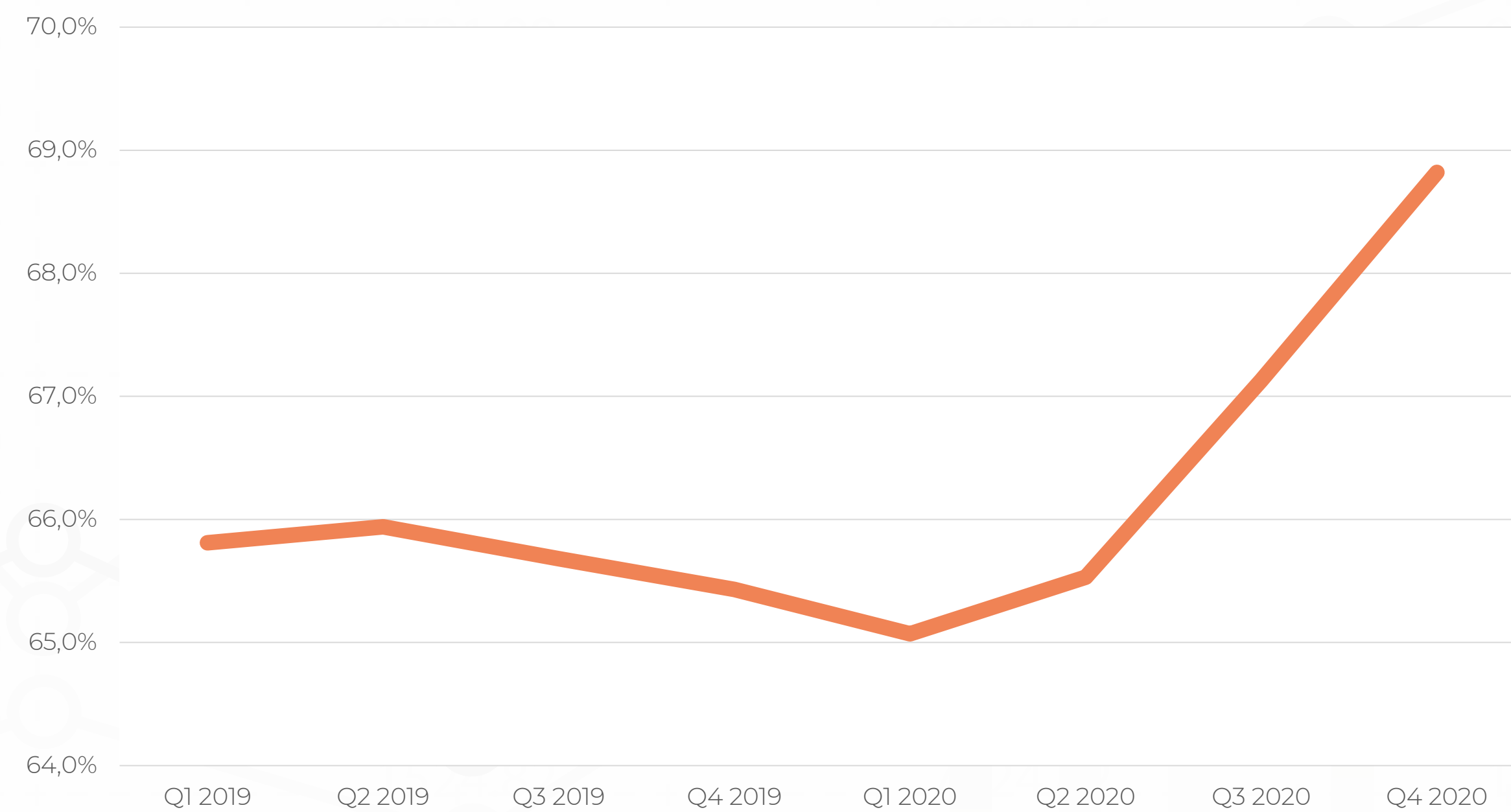
Copyright by NASK

Rok 2020 był bardzo istotny dla infrastruktury DNSSEC Rejestru Domeny .pl. W pierwszym kwartale nastąpiła modernizacja urządzeń technicznych oraz oprogramowania, co przełożyło się bezpośrednio na kilkukrotne skrócenie czasu podpisywania stref. Do zarządzania systemem wykorzystane zostały autorskie narzędzia stworzone przez Rejestr domeny .pl. Wdrożone zostały również nowe procedury dotyczące obsługi systemu podpisywania, aby zapewnić odpowiedni poziom bezpieczeństwa kluczy prywatnych, których poufność jest jednym z najważniejszych aspektów systemu DNSSEC.

Po działaniu systemu przez znaczną część roku 2020 możemy stwierdzić, że obecny system działa stabilnie i dużo szybciej niż poprzednie rozwiązanie.

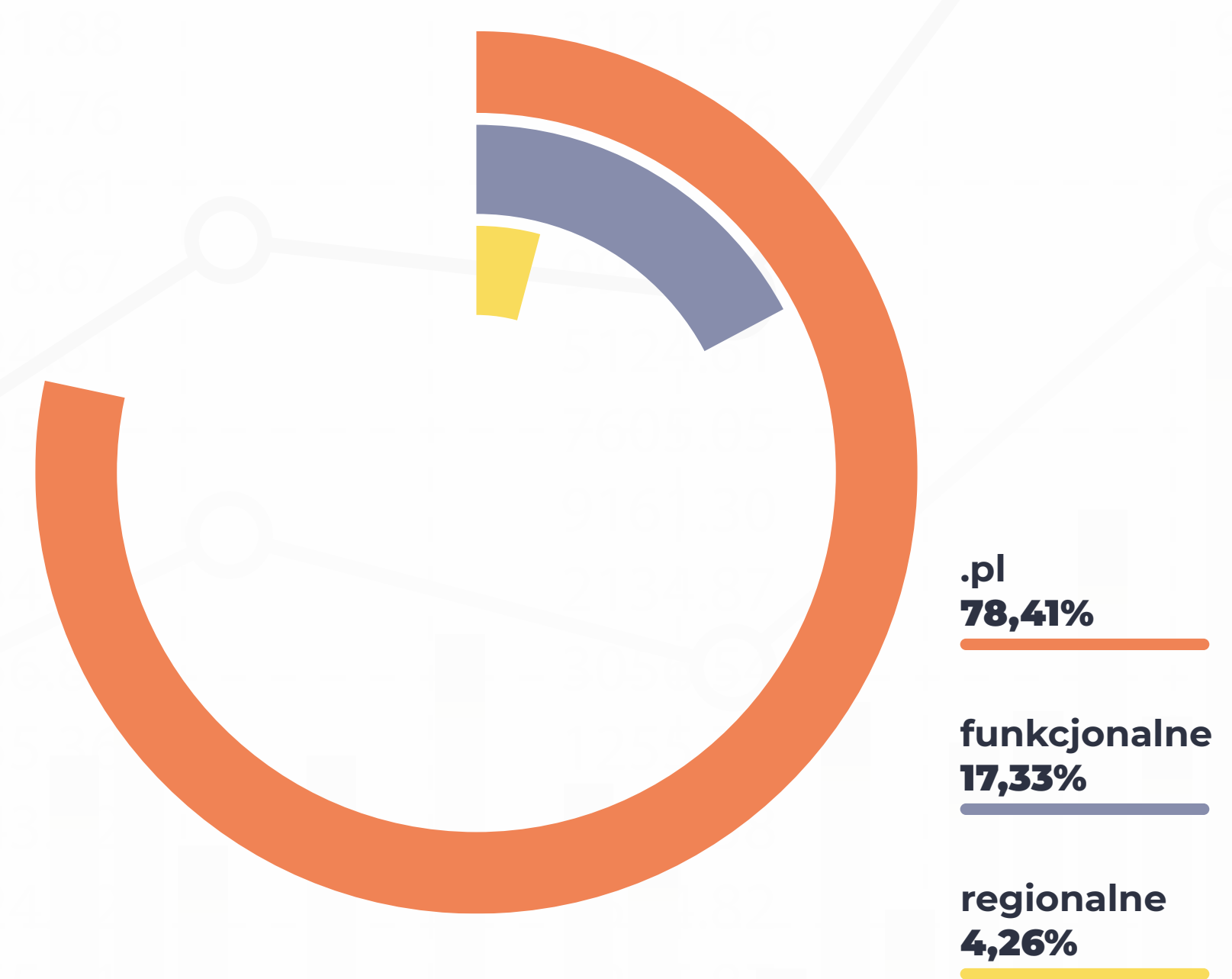
Odnowione domeny na kolejny okres rozliczeniowy

Procent odnowień nazw domeny .pl

Copyright by NASK

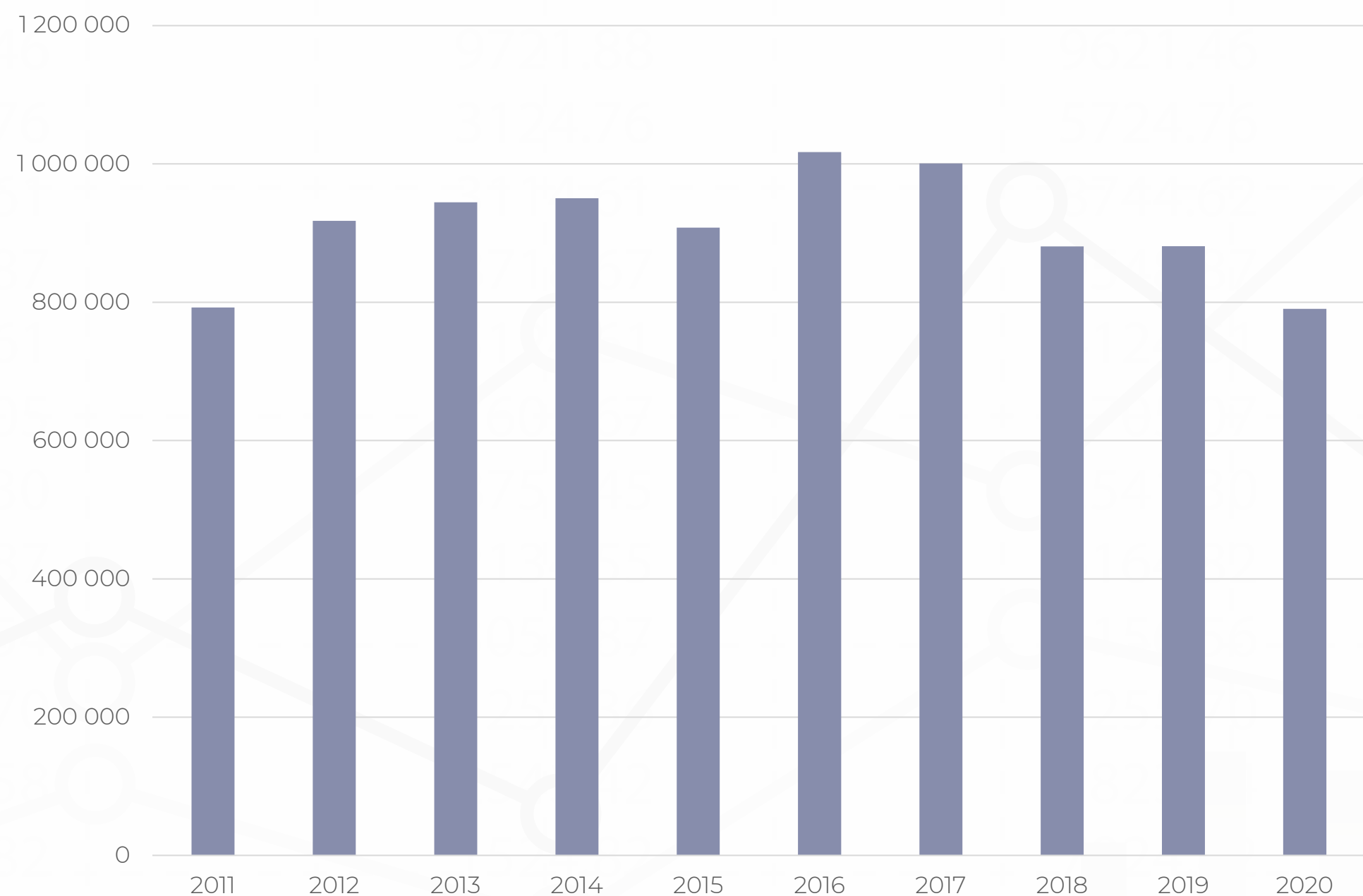
Struktura odnowionych nazw domeny .pl, 2020

Copyright by NASK

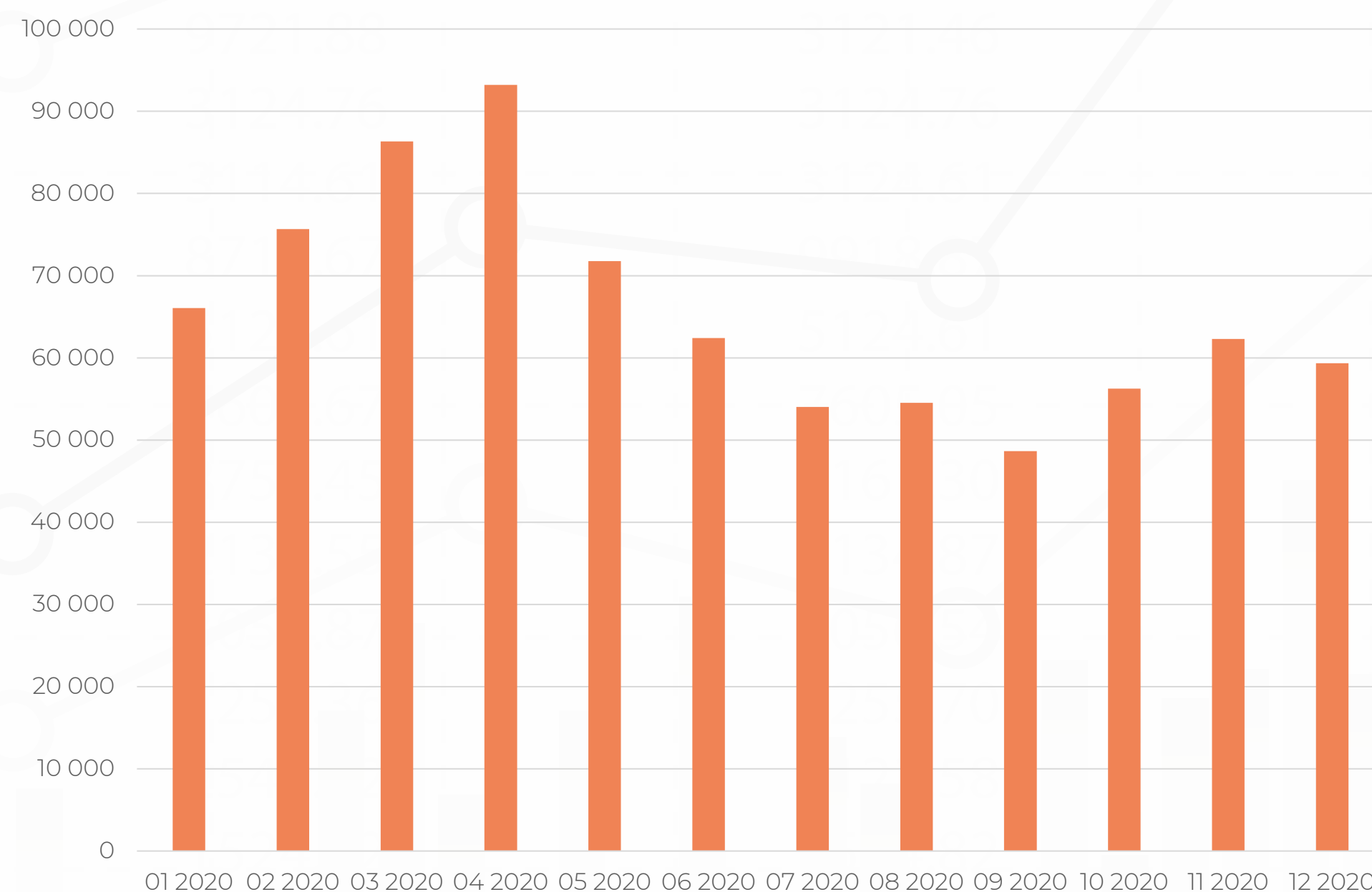
Liczba nieodnowionych nazw domeny .pl

Liczba nazw domeny .pl uwolnionych z powodu braku odnowienia

Copyright by NASK

Liczba nazw domeny .pl uwolnionych z powodu braku odnowienia, 2020

Copyright by NASK

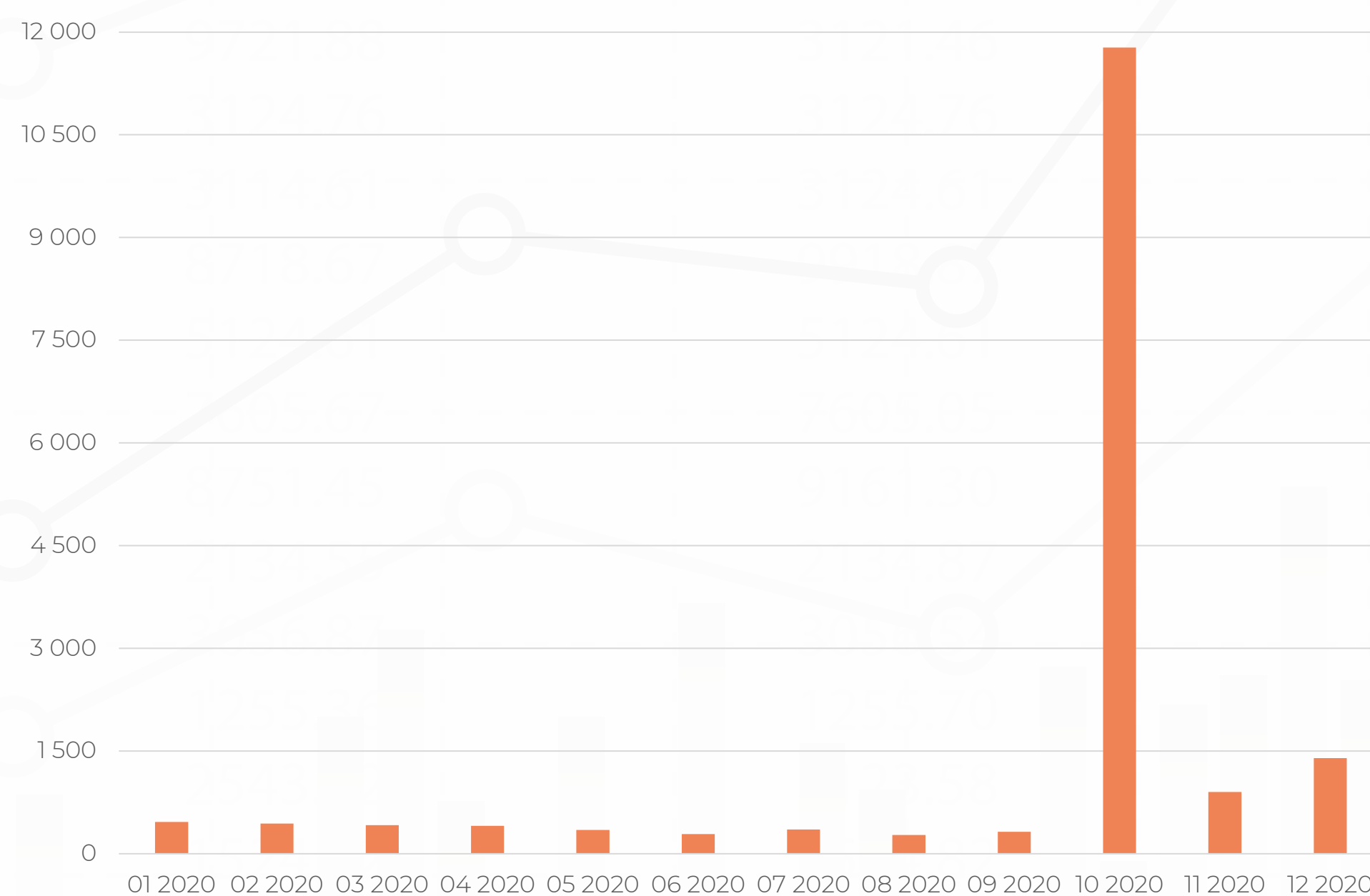
Liczba usuniętych nazw domeny .pl

Liczba nazw domeny .pl uwolnionych po wcześniejszym usunięciu

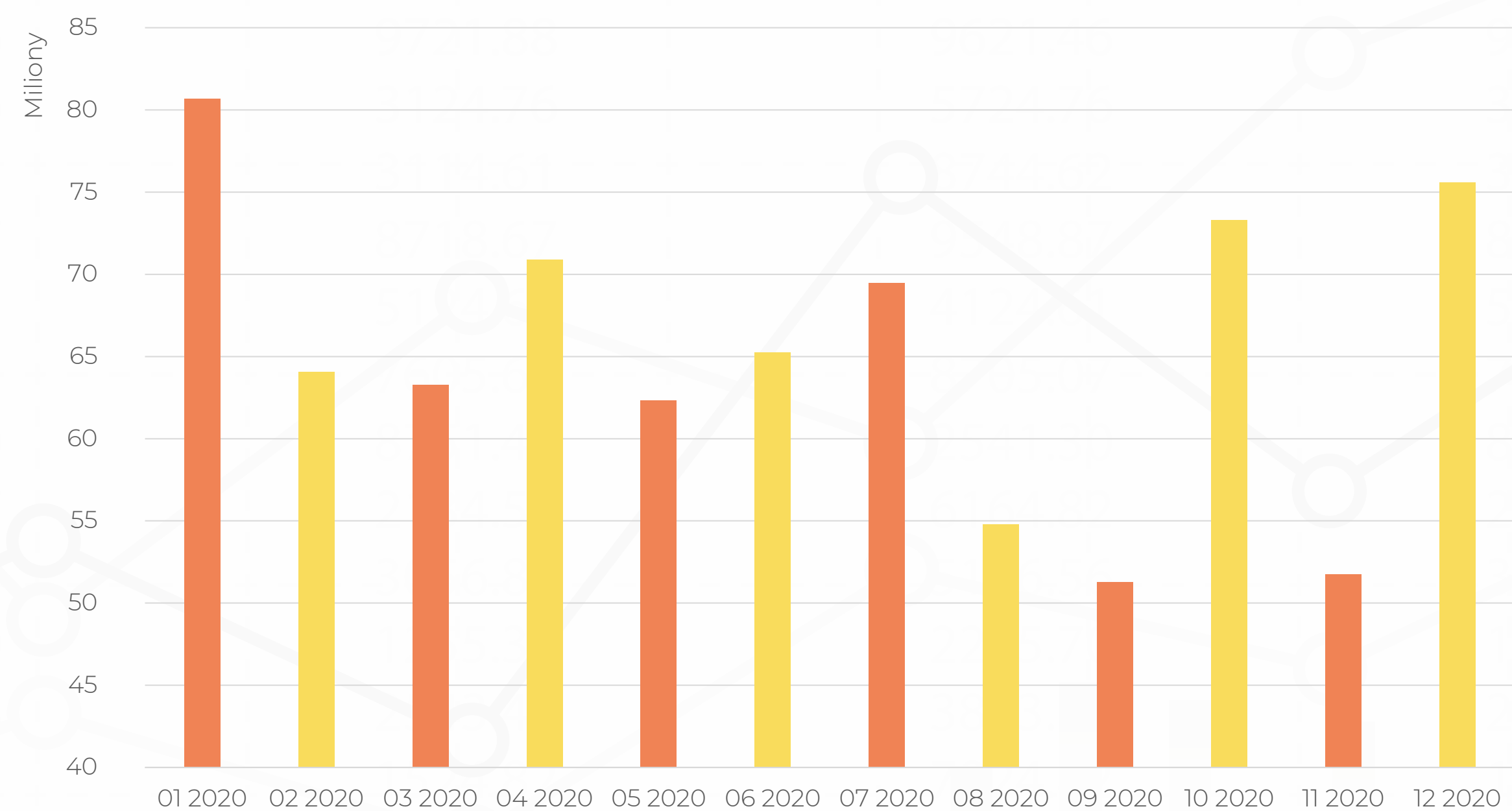
Copyright by NASK

Liczba nazw domeny .pl uwolnionych po wcześniejszym usunięciu, 2020

Copyright by NASK

Whois statystyki zapytań

Copyright by NASK

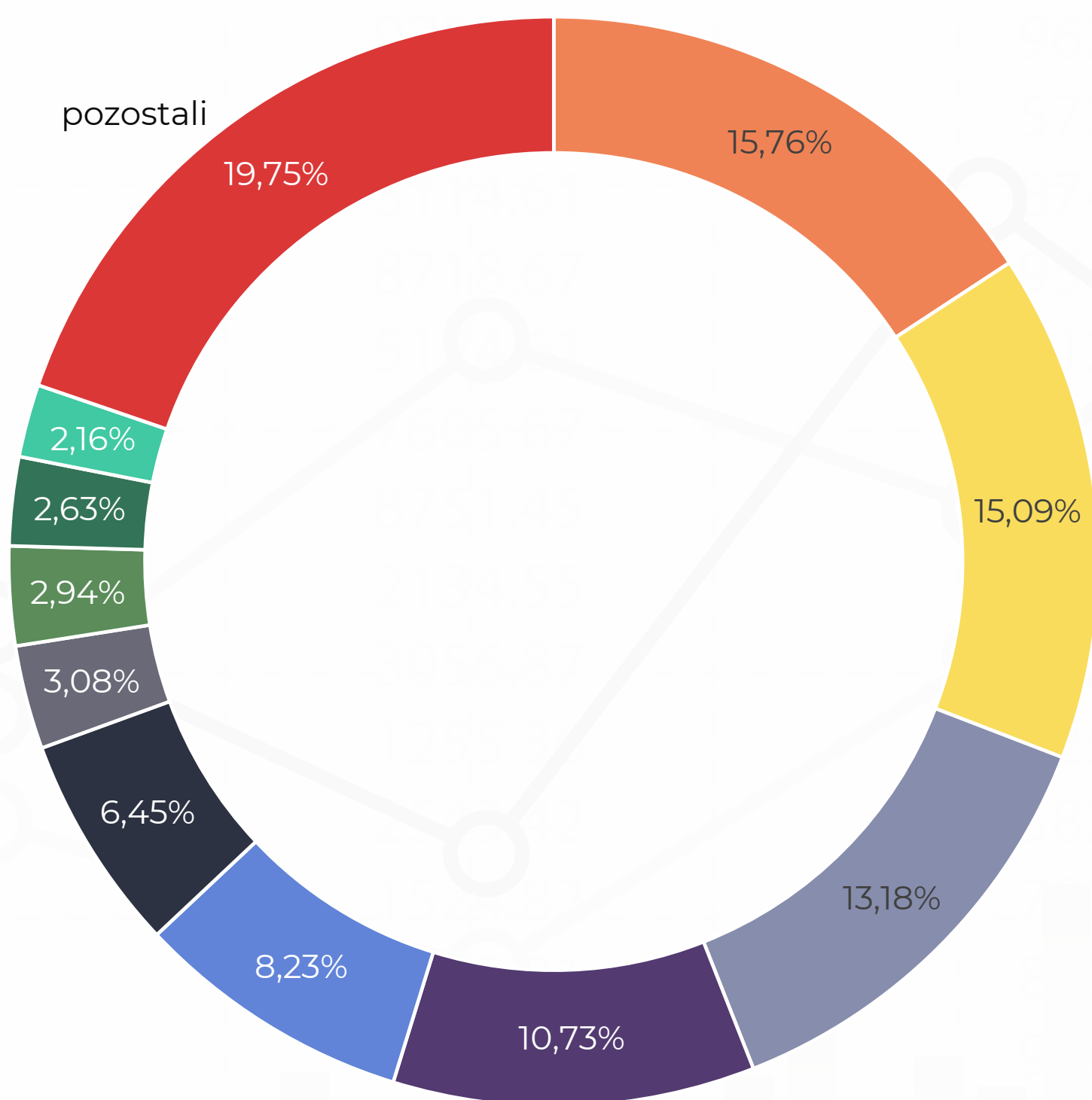
W bazie WHOIS Rejestru domeny .pl dostępne są informacje o nazwach zarejestrowanych w domenie .pl oraz .gov.pl.

W bazie WHOIS dostępne są m.in. takie informacje jak: stan domeny, data jej utworzenia, informacje teleadresowe abonenta danej domeny, data okresu rozliczeniowego, a także informacje o rejestratorze.

Zgodnie z przepisami prawa o ochronie danych osobowych, nie są publikowane dane abonentów będących osobami fizycznymi.

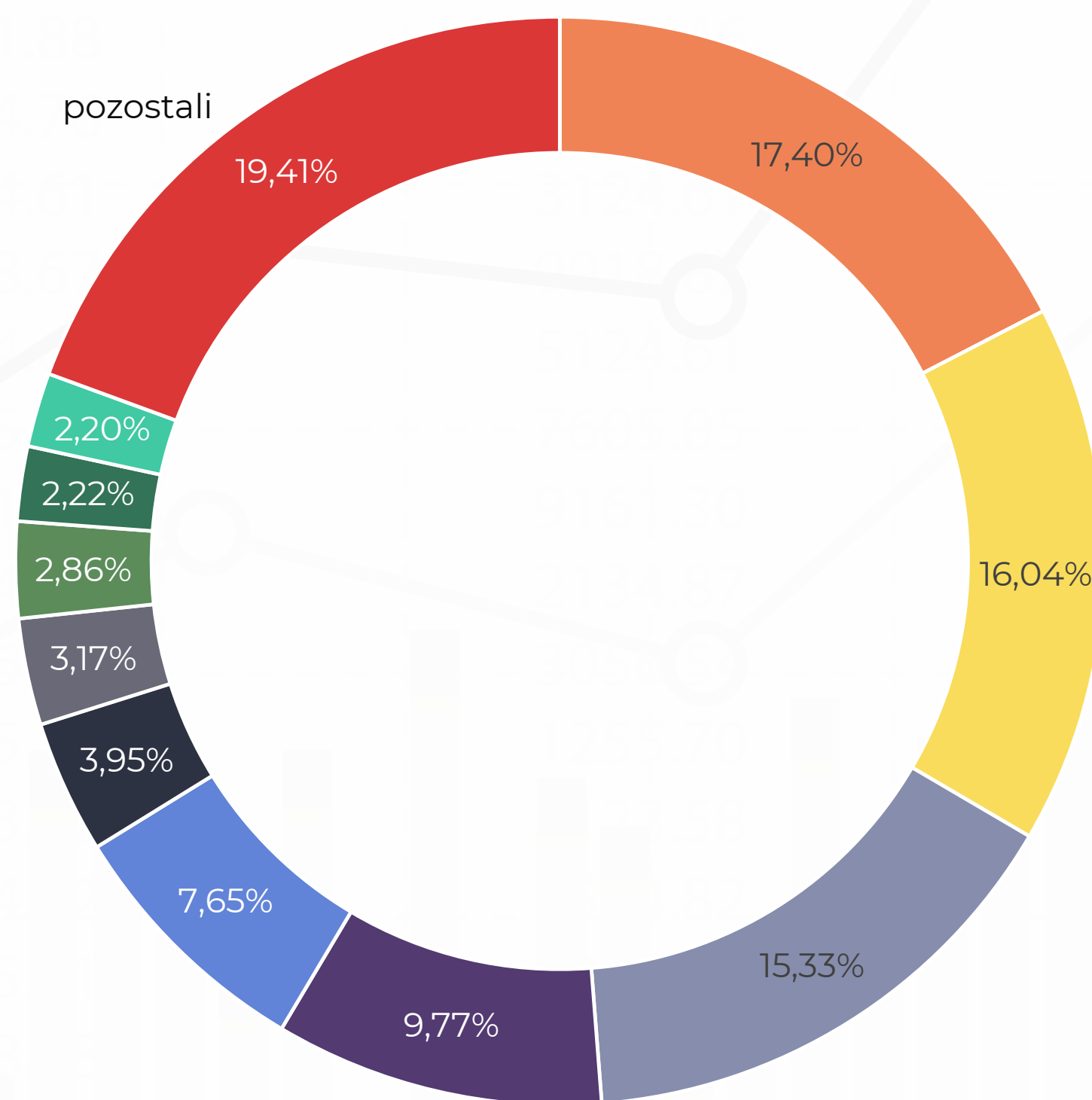
Podział rynku nazw domeny .pl

Wykres prezentuje procentowy udział dziesięciu Partnerów NASK obsługujących największą liczbę nazw w domenie .pl, 2020

Copyright by NASK

Wykres prezentuje procentowy udział dziesięciu Partnerów NASK obsługujących najwięcej abonentów nazw domeny .pl, 2020

Copyright by NASK

NASK

Tekst i korekta:

Anna Gniadek
Agata Leszczyńska
Katarzyna Nitychoruk
Weronika Rakowska

**Opracowanie danych z systemu
rejestracji nazw domeny .pl:**

Alina Wiśniewska-Skura

Opracowanie graficzne:

Tomasz Szladowski